

Utvalget for framtidens fellesskole

Referat

Dato: 13.-14. mars

Til: Utvalget

Referent: Sekretariatet

Møteleder: Bjørn Haugstad

Til stede: Bjørn Haugstad, Hilde Schjerven, Martin Andresen, Kjerstin Askholt, Henning Fjørtoft, Omar Mekki, Aslak Sira Myre, Audun Brandt Lågøyr, Astrid Strandbu, Lene Tangaard.

Borghild Lindhjem-Godal, Christin Oftebro Baum, Helle Kristin Jensen, Håkon Kavli, Martine Løkholm, Anne Borgersen, Hallvard Thorsen

Forfall: Ida Pinnerød, Kamal Saaliti

Saknr	Sak og konklusjon
3-1	Velkommen, informasjon og refleksjoner siden sist. Sekretariatet har gjennomført flere møter, blant annet med Sametinget, FUG, Barneombudet og KS. Sekretariatet tok også opp forslag til retningslinjer for utvalgsmedlemmene når de holder eksterne innlegg: 1. Sekretariatet lager en standardpresentasjon som utvalgsmedlemmer kan bruke. 2. Vi har dessverre ikke budsjett til å lønne for innlegg og ulike opptredener. 3. Utvalgsmedlemmer bør ikke kreve honorar. Reiseutgifter må dekkes av arrangør. 4. Husk å informere sekretariatet om oppdrag du tar på deg 5. Sekretariatet bistår også med å holde innlegg. Sekretariatet hørte tilslutning til disse retningslinjene.
3-2	Godkjenning av referat Referatet ble godkjent uten merknader.

3-3	Utviklingstrekk Sekretariatet presenterte forslag til strukturering av utviklingstrekk som var sendt i forkant av møtet. Utvalget ga deretter tilbakemeldinger til forslaget. Overordnet tilbakemelding var at utvalget støttet forslaget til kategorier som utgangspunkt, men at det må være rom for å justere/endre videre når arbeidet med utredningsteksten har kommet lengre. Det ble diskutert om miljømessige utviklingstrekk skal være med. Sekretariatet oppfattet at vi ikke prioriterer disse i første omgang, men heller starter med de øvrige trekkene og vurderer om miljømessige trekk skal inkluderes når vi ser teksten i helhet. Det er viktig at beskrivelsene av utviklingstrekk blir framtidsrettet, og ikke situasjonsbeskrivelser av dagens samfunn. Vi må forsøke å velge utviklingstrekkene som også vil være relevante framover. De bør være på et overordnet nivå.
3-4	Fellesskolen Thomas Nordahl innledet om fellesskolen i et historisk perspektiv. Status i dag og hans tanker om hva som til for å beholde fellesskolen. Nordahl argumenterte for at det er flere utfordringer i dagens fellesskole. Videre delte han inn utviklingen av fellesskolen i tre epoker: 1. Skolen – Sosialdemokratiets prosjekt (1959-2001) 2. Skolen – Nyliberalismens prosjekt (2001-2015) 3. Skolen – Et individrettet prosjekt (fra 2015 til i dag) Nordal pekte særlig på at skolen det siste tiåret har blitt stadig mer individrettet, med flere individuelle rettigheter, klagemuligheter og utvidet tilsyn. Han løftet fram at stadig flere av de profesjonene lærerne samarbeider med har et individrettet mandat og at det kan stå i et spenningsforhold med tanke på hensynet til fellesskapet i skolen. Etter Nordahls innlegg var det en lengre diskusjon i utvalget og spørsmål til Nordahl. Deretter overtok sekretariatet som orienterte kort fra referansegruppene og hva de mener kjennetegner fellesskolen og utfordrer fellesskolen. Se eget notat. Sekretariatet gjennomgikk utviklingen av fellesskolen i et historisk perspektiv og løftet frem noen spørsmål om fellesskolen som utvalget jobbet med i grupper. Se eget notat til saken.
3-5	Meld St 34, inkl. læringsresultater og læringsmiljø Sekretariatet presenterte hovedinnholdet i stortingsmeldingen om praktisk læring, med særlig vekt på utviklingen i læringsresultater over tid. Utvalget stilte spørsmål og diskuterte innlegget. Det ble blant annet spørsmål om læreplanenes detaljeringsgrad, og en diskusjon om hva ulike

	undersøkelser viser om læringsresultater i skolen. Utvalget diskuterte også avgrensningen av NOU-en opp mot stortingsmeldingen.
3-6	Skolen i samfunnet. Om skolenedleggelser og skolens betydning i samfunnet. Utvalget fikk presentert to innlegg med ulike perspektiver på saken om skolestruktur og skolenedleggelser i Innlandet fylke. I forkant hadde utvalget fått et notat fra sekretariatet om skolenedleggelser fra Innlandet fylke og hvorfor sekretariatet mener den er relevant for utvalget. Notatet ga også informasjon om skolenedleggelser generelt og hva forskning viser om sammenhenger mellom skolenedleggelser/skolestørrelse og elevenes læring og trivsel. Fylkesutdanningssjef Aasa Gjestvang viste hvordan synkende elevtall og utfordrer skolestrukturen i fylket og redegjorde for prosessen rundt ny skolestruktur. Ordfører Ola Tore Dokken i Nordre Land kommune fortalte hvordan endringer i skolestruktur påvirker lokalsamfunnet og det lokale næringslivet. Han redegjorde for kommunens søknad om å gjennomføre et forsøk hvor ungdomsskole og videregående skole slås sammen. Utvalget stilte spørsmål og diskuterte innleggene.
3-7	Dette vil jeg at utvalget skal høre mer om Et av utvalgsmedlemmene presenterte statistikk fra nasjonale prøver som nyanserer bildet fra de internasjonale undersøkelsene. Medlemmet er kritisk til nedleggelsen av nasjonale prøver fordi det vil kunne gi færre forskbare data om tilstanden i skolen, og tok opp spørsmål knyttet til maksimal gjennomføringssgrad i videregående skole. Er det realistisk at alle skal klare å gjennomføre? Et annet utvalgsmedlem fortalte om hva som skjer med unge som faller ut av skolen og inn i kriminalitet. Medlemmet mener det er viktig å bruke mer ressurser på forebygging enn reperasjon. Medlemmet fortalte om samarbeidsprosjekter i Agder og om foreldre som melder seg ut og legger ansvaret over på skolen og det offentlige. Medlemmet nevnte også det urovekkende i at mange lærere opplever trusler og vold.
3-8	Lærere i framtidens fellesskole Morten Ørbeck fra Universitetet i Innlandet presenterte utfordringer med rekruttering til læreryrket og hvordan de jobber for å styrke lærerutdanningen på Universitetet i Innlandet. Utvalget stilte spørsmål og diskuterte. Lærernes arbeidsvilkår er viktig for rekruttering av nye lærere. Skolen må oppleves som en attraktiv arbeidsplass.

3-9 (flyttet fra sak 3-5)	Om lesing Et utvalgsmedlem presenterte tidligere satsinger på lesing som har vist gode resultater. Det er viktig at satsinger på lesing omfatter både den vanlige leseopplæringen, lesing av fagtekster og i tillegg lystlesing. Det bør legges til rette for at elever møter et variert litteraturtilbud og at de får lese det de har lyst til uten krav til etterarbeid. Skolebibliotekene spiller en viktig rolle i å legge til rette for barn og unges leselyst.
3-9	Avslutning og oppsummering Sekretariatsleder fortalte om planene for neste møte og studietur til Paris og OECD i oktober. Sekretariatet følger opp med planlegging.